HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

אמר אמימר הלכתא אפי' למ"ד כו'. במכות (דף טז.). גרסי' ברוב ספרים אמר אמימר הילכתא גדר שהודר ברגים יש לו הפרה על דעת רגים אין לו הפרה ולפי גירסא זו משמע דכן הלכה דגדר שהודר ברגים יש לו הפרה ולמאי דגרס נמי אפי' למ"ד כו' שלא בא לפסוק בהודר ברגים מ"מ מדפסק בעל דעת רגים דאין לו הפרה מכלל שסובר דברגים יש לו הפרה דאי אין לו כ"ש על דעת רגים ומה הולרך לפסוק הלכתא בעל דעת רגים כיון דאפילו ברגים אין לו הפרה ושלא בלשון פסק היה לו לומר אפי' למ"ד ברגים יש לו הפרה כו' אע"ג (יח) דקאמר לעיל דמדרינן ליה ברגים אלימא דרב נחמן דקי"ל כוותיה בדיני ולענין דינא (יט) איתשיל לענין פרעון כתובה הא פריך בתר הכי הניחא למ"ד[א] ואיכא למימר[ב] דאדרב נחמן נמי קאי[ג] ומדאדרי' רב אחא נמי לההוא מקרי דרדקי על דעת רגים משמע דקסבר דברגים יש לו הפרה[ד] ורב יוסף דאמר בערבי פסחים (פסחים קו.) אדור ברגים אלא אישתי שיכרא משמע דקסבר דברגים אין לו הפרה אלא קי"ל הכי.

אבל לדבר מצוה יש לו הפרה.

אומר ר"מ[ה] משום דמסתמא ניחא להו לרגים משום מצוה[ו] ועוד אומר ר"ת דעל דעת היינו כשאומר על דעת פלוני ופלוני אפי' שלא בפניהם אבל על דעת רגים סתם לאו כלום הוא ועל דעת יחיד[ז] אע"פ שפרט על דעתו יכול חכם להתיר[ח]:

(ט) והעדים חותמין על הגט כו'.

ר"ת מתק מספרו וי"ו מוהעדים ושמא משום דהוה משמע דר"ג תיקן וגגמרא אמר ר"ג תקנה גדולה התקינו משמע דמקודם נתקנה: **מי איבא מידי דמדאוריית' משמט שביעית ותיקן הלל דלא משמט.** השתא לא בעי רבא לשנויי אהך קושיא דהפקר ב"ד הפקר כדמשני בתר הכי משום דקשיא ליה דלא היה לו להלל לעקור שביעית שהיא דאוריית' ואע"ג[ט] דדרשינן בספרי ואשר יהיה לך את אחיך תשמט ידך (דברים טו) ולא של אחיך בידך מכלל אמרו המלוה חבירו על המשכון והמוסר שטרותיו לב"ד אין משמיטין מ"מ לא היה לו לעשות תקנה לגמרי[י] לעשות כן שבטל כח השמטת כספים שלותה תורה ובקונטר' פירש דרבא קאי נמי לשנויי פרכא דהכא ודרשא דספרי עיקרא אמלוה על המשכון[יא] דמוסר שטרותיו הוי מטעם דהפקר ב"ד היה הפקר אלא דאקרא קסמיך לה[יב]: **בזמן שאתה משמט כו'.** פירש בקונטר' דהשמטת קרקע לא נהגא בנית שני דלתמרי' בירושלמי בפרקין (פ"ג) מנין שאין שמיטה נוהגת אלא בזמן שהיובל נוהג שנאמר וזה דבר השמיטה שמוט בשתי שמיטות יובל ואחת שמיטת שביעית כו' ובנית שני הואיל ולא נהג יובל אלא היו כל יושביה עליה לא נהגא שמיטה מדאורייתא והא דתמרי' בערכין (דף נג:) מנו יובלות לקדש שמיטין היינו מדרבנן וקשה לר"ת דהיה לו להביא ההיא דירושלמי[יג] ואפי' נאמר דסמיך אהיא והך דהכא מייתי משום כספים אמתי קשה ברישא מועד קטן (דף ג:) דפריך חריטה וזריעה בשביעית מי שרי[יד] ומייתי הך דהכא והתם לא שייך כלל לאתויי אלא ההיא דירושלמי[טו] ונראה לר"ת דהשמטת קרקע והתם לא איירי בחריטה וזריעה אלא בשדות החוזרות לבעליה ביובל והשמטת קרקע קרי ליובל ולשביעית השמטת כספים[א] דשמיטה משמטת כספים ולא יובל[טז] כדתמרינן בהדיא (לא) בפרשת ראה אנכי ודרשים לה מדבר השמיטה שמוט וה"ק בזמן שאתה משמט[יז] יובל אתה משמט[יח] שביעית כי ההיא דירושלמי[יט] ואר"ת דבנית שני נהג יובל[כ] דתמרינן בפרק ד' מחוסרי כפרה (כריתות דף יא.). ואשמיט אול נאן על אשמתם מלמד שכולן שפחות חרופות בעלו ושפחה חרופה היינו חציה שפחה וחציה בת חורין המאורסת לעבד ועבד עברי אינו נוהג אלא בזמן שהיובל נוהג כדאמר בס"פ המקדש שדהו (ערכין דף כט.) ולא מסתבר לומר שהביאו על שבעלו שפחות חרופות בנית ראשון כדאשכח בס"ק דהוריות (דף ו.) שהביאו על ע"ז שעבדו בימי לדקיהו דבע"ז אשכחן דנחשדו אבל על שפחה חרופה לא אשכחן דנחשדו ועוד דהא נהג בתי ערי חומה בנית שני כדתנן במסכת ערכין (דף ג:) ומייתי לה לקמן במי שאחזו (דף עד:) בראשונה היה כותבין אני פלוני ופלוני שכל חוב שיש לי שאגבנו כל זמן שארצה והדיינים חותמים למטה או העדים ומי איכא מידי דמדאורייתא משמטא שביעית והתקין הלל דלא משמטא אמר אביי[כא] בשביעית בזמן הזה ורבי היא דתניא[כב] רבי אומר[3] וזה דבר השמיטה שמוט בשתי שמיטות הכתוב מדבר אחת שמיטת קרקע ואחת שמיטת כספים בזמן שאתה משמט קרקע אתה משמט כספים בזמן שאי אתה משמט קרקע אי אתה משמט כספים ותקינו

דמדרינן ליה ברבים הניחא למאן דאמר נדר שהודר ברבים אין לו הפרה אלא למאן דאמר[א] יש לו הפרה מאי איכא למימר[ב] דמדרינן ליה על דעת רבים דאמר[ג] אמימר הלכתא אפילו למאן דאמר נדר שהודר ברבים יש לו הפרה כי ההוא מקרי דרדקי דאדריה רב אחא על דעת רבים דהוה פשע בינוקי ואהדריה רבינא דלא אישתכח דדייק כוותיה: והעדים חותמין על הגט מפני תיקון העולם: מפני תיקון העולם דאורייתא הוא דכתיב[1] וכתוב בספר וחתום אמר רבה לא צריכא[ד] לרבי אלעזר דאמר[ה] עדי מסירה כרתי תקינו רבנן עדי חתימה מפני תיקון העולם דזמנין דמייתי סהדי אי נמי זימנין דאזלי למדינת הים רב יוסף אמר אפי' תימא לר' מאיר התקינו שיהא עדים מפרשין שמותיהן בגיטין מפני תיקון העולם כדתניא[ו] בראשונה היה כותב אני[ז] פלוני חתמתי עד אם כתב ידו יוצא ממקום אחר כשר ואם לאו פסול אמר רבן גמליאל[ח] תקנה גדולה התקינו[ט] שיהיו מפרשין שמותיהן בגיטין מפני תיקון העולם ובסימנא לא והא[י] רב צייר כורא ורבי חנינא צייר חרותא רב חסדא סמך ורב הושעיא עין רבה בר רב הונא צייר מכותא שאני רבנן דבקיאין סימנייהו מעיקרא במאי אפקעינהו בדיסקי: הלל התקין פרוסבול וכו': [יא]תנן התם פרוסבול אינו משמט[יב] זה אחד מן הדברים שהתקין הלל הזקן שראה את העם שנמנעו מלהלוות זה את זה ועברו על מה שכתוב בתורה[2] השמר לך פן יהיה דבר עם לבבך בליעל וגו' עמד והתקין פרוסבול[יג] [יד]וזה הוא גופו של פרוסבול[טו] מוסרני לכם פלוני[טז] דיינין שבמקום פלוני שכל חוב שיש לי[יז] אצל פלוני שאגבנו כל זמן שארצה והדיינים חותמים למטה או העדים ומי איכא מידי דמדאורייתא משמטא שביעית והתקין הלל דלא משמטא אמר אביי[יח] בשביעית בזמן הזה ורבי היא דתניא[יט] רבי אומר[3] וזה דבר השמיטה שמוט בשתי שמיטות הכתוב מדבר אחת שמיטת קרקע ואחת שמיטת כספים בזמן שאתה משמט כספים בזמן שאי אתה משמט קרקע אי אתה משמט כספים

ותקינו

בירושלמי בפרקין (פ"ג) מנין שאין שמיטה נוהגת אלא בזמן שהיובל נוהג שנאמר וזה דבר השמיטה שמוט אחת שמיטת יובל ואחת שמיטת שביעית כו' ובנית שני הואיל ולא נהג יובל אלא היו כל יושביה עליה לא נהגא שמיטה מדאורייתא והא דתמרי' בערכין (דף נג:) מנו יובלות לקדש שמיטין היינו מדרבנן וקשה לר"ת דהיה לו להביא ההיא דירושלמי[יג] ואפי' נאמר דסמיך אהיא והך דהכא מייתי משום כספים אמתי קשה ברישא מועד קטן (דף ג:) דפריך חריטה וזריעה בשביעית מי שרי[יד] ומייתי הך דהכא והתם לא שייך כלל לאתויי אלא ההיא דירושלמי[טו] ונראה לר"ת דהשמטת קרקע והתם לא איירי בחריטה וזריעה אלא בשדות החוזרות לבעליה ביובל והשמטת קרקע קרי ליובל ולשביעית השמטת כספים[א] דשמיטה משמטת כספים ולא יובל[טז] כדתמרינן בהדיא (לא) בפרשת ראה אנכי ודרשים לה מדבר השמיטה שמוט וה"ק בזמן שאתה משמט[יז] יובל אתה משמט[יח] שביעית כי ההיא דירושלמי[יט] ואר"ת דבנית שני נהג יובל[כ] דתמרינן בפרק ד' מחוסרי כפרה (כריתות דף יא.). ואשמיט אול נאן על אשמתם מלמד שכולן שפחות חרופות בעלו ושפחה חרופה היינו חציה שפחה וחציה בת חורין המאורסת לעבד ועבד עברי אינו נוהג אלא בזמן שהיובל נוהג כדאמר בס"פ המקדש שדהו (ערכין דף כט.) ולא מסתבר לומר שהביאו על שבעלו שפחות חרופות בנית ראשון כדאשכח בס"ק דהוריות (דף ו.) שהביאו על ע"ז שעבדו בימי לדקיהו דבע"ז אשכחן דנחשדו אבל על שפחה חרופה לא אשכחן דנחשדו ועוד דהא נהג בתי ערי חומה בנית שני כדתנן במסכת ערכין (דף ג:) ומייתי לה לקמן במי שאחזו (דף עד:) בראשונה היה כותבין אני פלוני ופלוני שכל חוב שיש לי שאגבנו כל זמן שארצה והדיינים חותמים למטה או העדים ומי איכא מידי דמדאורייתא משמטא שביעית והתקין הלל דלא משמטא אמר אביי בשביעית בזמן הזה ורבי היא דתניא רבי אומר וזה דבר השמיטה שמוט בשתי שמיטות הכתוב מדבר אחת שמיטת קרקע ואחת שמיטת כספים בזמן שאתה משמט כספים בזמן שאי אתה משמט קרקע אי אתה משמט כספים

על דעת רבים. כך יאמרו לו הרי אנו מדיירין אותך על דעתינו: **וה"מ.** דאין לו הפרה: **לדבר הרשות.** שאין צריכים להפרתו לצורך דבר מצוה: **דאדריה.** שלא יגמל עוד תינוקות: **דהוה פשע בינוקי.** מוטבן יותר מדאי: **נר"ל דאמר.** בפ' בתרא (לקמן פו.) עדי מסירה כרתי דקתני ר' אלעזר אומר אפילו אין עליו עדים אלא שנתנו לה בפני עדים כשר והאי קרא עלה טובה קמ"ל: **מפני תיקון העולם.** דלמא מייתי עדי מסירה ומערער בעל לומר לא גירשתיה: **מפרשי שמותיהן.** דאוכן לו שמעון. מעיקרא לא היו חותמים אלא אני פלוני חתמתי עד ולא היה נוקב שמו: **דהניא כו' אם היה כתב ידו יוצא ממקום אחר כשר.** דתמוך אלא היה מפרש שמו לא היו יודעין לנקוב עדים מכירים ויודעים שיעידו על כתב ידו והיו צריכין לחזר אחר שטרות אחרים שחתימתם דומה לזו ונתקיימו בב"ד על ידי העדאת החתומים עצמן כדקי"ל בכתובות (דף כ.) אין מקיימין את השטר אלא משטר שקרא עליו ערער והוחזק בב"ד: **מפני תיקון העולם.** שמאחר שיתפרשו שמותם יחזרו אחר יודעיהם ומכיריהם להעיד על כתב ידם: **אייר בורא.** ולא היה חותם שמו: **חרוסא.** ענף של דקל: **מכוסא.** וילון ספינה: **מעיקרא במאי אפקעינהו.** במה הודיעו לבריות שאלה חותמיהן. בשטרות ליכא למימר מעיקרא דהא אמרת התקינו: **בדיסקי.** שטרי שאלות ותשובות ושלומות: **אינו משמט.** מאחר שכתב פרוסבול אינו משמט חובו בשביעית: **מוסרני לכם.** את שטרותי שאתם תהיו נוגשים ואני לא אגוש. ולקמן[יא] מוקי ליש כח בידם להפקיע ממנו של זה ולימן לזה במקום שיש סייג ותקנה: **והתקין הלל.** דלא תשמט ועקר דבר מן התורה: **בשביעית בזמן הזה.** והלל כרבי סבירא ליה דאמר שביעית להשמטת מלוה בזמן הזה דרבנן הוא. ואע"ג דהלל בבית שני הוה סבירא ליה כאביי דבבית שני הואיל ולא היה יובל נוהג לא נהגו שמיטין מדאורייתא ולאמרינן בערכין (דף נג:) מנו יובלות לקדש שמיטין מדרבנן קאמר. ומצאתי במלמידי רבינו יצחק הלוי שכתב במסכת גיטין בירושלמי[יב] מנין שאין השמיטה נוהגת אלא בזמן שיובל נוהג שנאמר[יג] וזה דבר השמיטה שמוט אחת שמיטת יובל ואחת שמיטת שביעית. אבל בת"כ[יד] ראיתי דשביעית נוהג בזמן שאין יובל נוהג ואומר אני שהוא מחלוקת: **בזמן שאי אתה משמט קרקע.** כגון עכשיו שבטלה קדושת הארץ: **אי אתה משמט כספים.** ואף על פי שהשמטת כספים חובת הגוף היא ואינה תלויה בארץ ילפינן בהיקשא דלא נהגה: ואמר

לא נהגא שמיטה מדאורייתא והא דתמרי' בערכין (דף נג:) מנו יובלות לקדש שמיטין היינו מדרבנן וקשה לר"ת דהיה לו להביא ההיא דירושלמי[יג] ואפי' נאמר דסמיך אהיא והך דהכא מייתי משום כספים אמתי קשה ברישא מועד קטן (דף ג:) דפריך חריטה וזריעה בשביעית מי שרי[יד] ומייתי הך דהכא והתם לא שייך כלל לאתויי אלא ההיא דירושלמי[טו] ונראה לר"ת דהשמטת קרקע והתם לא איירי בחריטה וזריעה אלא בשדות החוזרות לבעליה ביובל והשמטת קרקע קרי ליובל ולשביעית השמטת כספים[א] דשמיטה משמטת כספים ולא יובל[טז] כדתמרינן בהדיא (לא) בפרשת ראה אנכי ודרשים לה מדבר השמיטה שמוט וה"ק בזמן שאתה משמט[יז] יובל אתה משמט[יח] שביעית כי ההיא דירושלמי[יט] ואר"ת דבנית שני נהג יובל[כ] דתמרינן בפרק ד' מחוסרי כפרה (כריתות דף יא.). ואשמיט אול נאן על אשמתם מלמד שכולן שפחות חרופות בעלו ושפחה חרופה היינו חציה שפחה וחציה בת חורין המאורסת לעבד ועבד עברי אינו נוהג אלא בזמן שהיובל נוהג כדאמר בס"פ המקדש שדהו (ערכין דף כט.) ולא מסתבר לומר שהביאו על שבעלו שפחות חרופות בנית ראשון כדאשכח בס"ק דהוריות (דף ו.) שהביאו על ע"ז שעבדו בימי לדקיהו דבע"ז אשכחן דנחשדו אבל על שפחה חרופה לא אשכחן דנחשדו ועוד דהא נהג בתי ערי חומה בנית שני כדתנן במסכת ערכין (דף ג:) ומייתי לה לקמן במי שאחזו (דף עד:) בראשונה היה כותבין אני פלוני ופלוני שכל חוב שיש לי שאגבנו כל זמן שארצה והדיינים חותמים למטה או העדים ומי איכא מידי דמדאורייתא משמטא שביעית והתקין הלל דלא משמטא אמר אביי בשביעית בזמן הזה ורבי היא דתניא רבי אומר וזה דבר השמיטה שמוט בשתי שמיטות הכתוב מדבר אחת שמיטת קרקע ואחת שמיטת כספים בזמן שאתה משמט כספים בזמן שאי אתה משמט קרקע אי אתה משמט כספים

ותקינו

בירושלמי בפרקין (פ"ג) מנין שאין שמיטה נוהגת אלא בזמן שהיובל נוהג שנאמר וזה דבר השמיטה שמוט אחת שמיטת יובל ואחת שמיטת שביעית כו' ובנית שני הואיל ולא נהג יובל אלא היו כל יושביה עליה לא נהגא שמיטה מדאורייתא והא דתמרי' בערכין (דף נג:) מנו יובלות לקדש שמיטין היינו מדרבנן וקשה לר"ת דהיה לו להביא ההיא דירושלמי[יג] ואפי' נאמר דסמיך אהיא והך דהכא מייתי משום כספים אמתי קשה ברישא מועד קטן (דף ג:) דפריך חריטה וזריעה בשביעית מי שרי[יד] ומייתי הך דהכא והתם לא שייך כלל לאתויי אלא ההיא דירושלמי[טו] ונראה לר"ת דהשמטת קרקע והתם לא איירי בחריטה וזריעה אלא בשדות החוזרות לבעליה ביובל והשמטת קרקע קרי ליובל ולשביעית השמטת כספים[א] דשמיטה משמטת כספים ולא יובל[טז] כדתמרינן בהדיא (לא) בפרשת ראה אנכי ודרשים לה מדבר השמיטה שמוט וה"ק בזמן שאתה משמט[יז] יובל אתה משמט[יח] שביעית כי ההיא דירושלמי[יט] ואר"ת דבנית שני נהג יובל[כ] דתמרינן בפרק ד' מחוסרי כפרה (כריתות דף יא.). ואשמיט אול נאן על אשמתם מלמד שכולן שפחות חרופות בעלו ושפחה חרופה היינו חציה שפחה וחציה בת חורין המאורסת לעבד ועבד עברי אינו נוהג אלא בזמן שהיובל נוהג כדאמר בס"פ המקדש שדהו (ערכין דף כט.) ולא מסתבר לומר שהביאו על שבעלו שפחות חרופות בנית ראשון כדאשכח בס"ק דהוריות (דף ו.) שהביאו על ע"ז שעבדו בימי לדקיהו דבע"ז אשכחן דנחשדו אבל על שפחה חרופה לא אשכחן דנחשדו ועוד דהא נהג בתי ערי חומה בנית שני כדתנן במסכת ערכין (דף ג:) ומייתי לה לקמן במי שאחזו (דף עד:) בראשונה היה כותבין אני פלוני ופלוני שכל חוב שיש לי שאגבנו כל זמן שארצה והדיינים חותמים למטה או העדים ומי איכא מידי דמדאורייתא משמטא שביעית והתקין הלל דלא משמטא אמר אביי בשביעית בזמן הזה ורבי היא דתניא רבי אומר וזה דבר השמיטה שמוט בשתי שמיטות הכתוב מדבר אחת שמיטת קרקע ואחת שמיטת כספים בזמן שאתה משמט כספים בזמן שאי אתה משמט קרקע אי אתה משמט כספים

דמדרינן ליה ברבים הניחא למאן דאמר נדר שהודר ברבים אין לו הפרה אלא למאן דאמר[א] יש לו הפרה מאי איכא למימר[ב] דמדרינן ליה על דעת רבים דאמר[ג] אמימר הלכתא אפילו למאן דאמר נדר שהודר ברבים יש לו הפרה כי ההוא מקרי דרדקי דאדריה רב אחא על דעת רבים דהוה פשע בינוקי ואהדריה רבינא דלא אישתכח דדייק כוותיה: והעדים חותמין על הגט מפני תיקון העולם: מפני תיקון העולם דאורייתא הוא דכתיב[1] וכתוב בספר וחתום אמר רבה לא צריכא[ד] לרבי אלעזר דאמר[ה] עדי מסירה כרתי תקינו רבנן עדי חתימה מפני תיקון העולם דזמנין דמייתי סהדי אי נמי זימנין דאזלי למדינת הים רב יוסף אמר אפי' תימא לר' מאיר התקינו שיהא עדים מפרשין שמותיהן בגיטין מפני תיקון העולם כדתניא[ו] בראשונה היה כותב אני[ז] פלוני חתמתי עד אם כתב ידו יוצא ממקום אחר כשר ואם לאו פסול אמר רבן גמליאל[ח] תקנה גדולה התקינו[ט] שיהיו מפרשין שמותיהן בגיטין מפני תיקון העולם ובסימנא לא והא[י] רב צייר כורא ורבי חנינא צייר חרותא רב חסדא סמך ורב הושעיא עין רבה בר רב הונא צייר מכותא שאני רבנן דבקיאין סימנייהו מעיקרא במאי אפקעינהו בדיסקי: הלל התקין פרוסבול וכו': [יא]תנן התם פרוסבול אינו משמט[יב] זה אחד מן הדברים שהתקין הלל הזקן שראה את העם שנמנעו מלהלוות זה את זה ועברו על מה שכתוב בתורה[2] השמר לך פן יהיה דבר עם לבבך בליעל וגו' עמד והתקין פרוסבול[יג] [יד]וזה הוא גופו של פרוסבול[טו] מוסרני לכם פלוני[טז] דיינין שבמקום פלוני שכל חוב שיש לי[יז] אצל פלוני שאגבנו כל זמן שארצה והדיינים חותמים למטה או העדים ומי איכא מידי דמדאורייתא משמטא שביעית והתקין הלל דלא משמטא אמר אביי[יח] בשביעית בזמן הזה ורבי היא דתניא[יט] רבי אומר[3] וזה דבר השמיטה שמוט בשתי שמיטות הכתוב מדבר אחת שמיטת קרקע ואחת שמיטת כספים בזמן שאתה משמט כספים בזמן שאי אתה משמט קרקע אי אתה משמט כספים

ותקינו

בירושלמי בפרקין (פ"ג) מנין שאין שמיטה נוהגת אלא בזמן שהיובל נוהג שנאמר וזה דבר השמיטה שמוט אחת שמיטת יובל ואחת שמיטת שביעית כו' ובנית שני הואיל ולא נהג יובל אלא היו כל יושביה עליה לא נהגא שמיטה מדאורייתא והא דתמרי' בערכין (דף נג:) מנו יובלות לקדש שמיטין היינו מדרבנן וקשה לר"ת דהיה לו להביא ההיא דירושלמי[יג] ואפי' נאמר דסמיך אהיא והך דהכא מייתי משום כספים אמתי קשה ברישא מועד קטן (דף ג:) דפריך חריטה וזריעה בשביעית מי שרי[יד] ומייתי הך דהכא והתם לא שייך כלל לאתויי אלא ההיא דירושלמי[טו] ונראה לר"ת דהשמטת קרקע והתם לא איירי בחריטה וזריעה אלא בשדות החוזרות לבעליה ביובל והשמטת קרקע קרי ליובל ולשביעית השמטת כספים[א] דשמיטה משמטת כספים ולא יובל[טז] כדתמרינן בהדיא (לא) בפרשת ראה אנכי ודרשים לה מדבר השמיטה שמוט וה"ק בזמן שאתה משמט[יז] יובל אתה משמט[יח] שביעית כי ההיא דירושלמי[יט] ואר"ת דבנית שני נהג יובל[כ] דתמרינן בפרק ד' מחוסרי כפרה (כריתות דף יא.). ואשמיט אול נאן על אשמתם מלמד שכולן שפחות חרופות בעלו ושפחה חרופה היינו חציה שפחה וחציה בת חורין המאורסת לעבד ועבד עברי אינו נוהג אלא בזמן שהיובל נוהג כדאמר בס"פ המקדש שדהו (ערכין דף כט.) ולא מסתבר לומר שהביאו על שבעלו שפחות חרופות בנית ראשון כדאשכח בס"ק דהוריות (דף ו.) שהביאו על ע"ז שעבדו בימי לדקיהו דבע"ז אשכחן דנחשדו אבל על שפחה חרופה לא אשכחן דנחשדו ועוד דהא נהג בתי ערי חומה בנית שני כדתנן במסכת ערכין (דף ג:) ומייתי לה לקמן במי שאחזו (דף עד:) בראשונה היה כותבין אני פלוני ופלוני שכל חוב שיש לי שאגבנו כל זמן שארצה והדיינים חותמים למטה או העדים ומי איכא מידי דמדאורייתא משמטא שביעית והתקין הלל דלא משמטא אמר אביי בשביעית בזמן הזה ורבי היא דתניא רבי אומר